

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายจรูญ อินทจาร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๕ - ๒๗/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๓๗/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓๘/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๑๕/๒๕๕๕

วันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒) หรือไม่

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๔๗ คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งต้องจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อสารมวลชนสาธารณะ

การกำกับการประกอบกิจการตามวรรคสองต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการควบรวม การครอบงำหรือการครอบงำ ระหว่างสื่อมวลชนด้วยกันเองหรือโดยบุคคลอื่นใด ซึ่งจะมีผล เป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน

มาตรา ๒๐๗ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้อง

- (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด
- (๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๔๕ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ เมื่อเห็นว่ามีกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๕๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การถอดถอน และการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๔ วรรคสาม มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๙ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๓

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสทช.” จำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

(๑) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการกระจายเสียง จำนวนหนึ่งคน และกิจการโทรทัศน์ จำนวนหนึ่งคน

(๒) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคม จำนวนสองคน

(๓) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ด้านละสองคน

(๔) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค หรือด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ จำนวนหนึ่งคน และการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม จำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการศึกษา วัฒนธรรม หรือการพัฒนาสังคม อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จำนวนหนึ่งคน

ให้เลขาธิการ กสทช. เป็นเลขานุการ กสทช.

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการตามส่วนที่ ๔ ให้สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่มีลักษณะดังต่อไปนี้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนไว้ต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๑) สมาคมวิชาชีพด้านกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์และได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) สมาคมวิชาชีพด้านกิจการโทรคมนาคมและได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชานิติศาสตร์วารสารศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๔) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชาเกี่ยวกับโทรคมนาคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชานิติศาสตร์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๖) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนในระดับปริญญาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๗) องค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค หรือการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๘) องค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในด้านการศึกษา วัฒนธรรม หรือการพัฒนาสังคม และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

สมาคมวิชาชีพตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสมาคมที่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวข้องกับวิชาชีพและมีสมาชิกของสมาคมเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคม

สมาคมหรือองค์กรที่มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนตาม (๑) (๒) (๗) และ (๘) ต้องเป็นสมาคมหรือองค์กรที่มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และถ้าสมาคมหรือองค์กรใดมีวัตถุประสงค์หลักหลายด้าน ให้เลือกขึ้นทะเบียนเป็นสมาคมหรือองค์กรตาม (๑) (๒) (๗) หรือ (๘) ใดอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

เมื่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับจดทะเบียนสมาคม สถาบัน หรือองค์กรใดตามวรรคหนึ่งแล้วให้เป็นอันใช้ได้ การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการจดทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบไม่ให้มีผลกระทบต่อการที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

สมาคม สถาบัน หรือองค์กรใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือการคัดเลือกตามพระราชบัญญัตินี้

การขึ้นทะเบียนสมาคม สถาบัน และองค์กรตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนด

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อสมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่ได้รับจดทะเบียนไว้ให้ทราบโดยทั่วกัน และให้บัญชีรายชื่อดังกล่าวใช้ได้ตลอดไปจนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขตามเงื่อนไขที่เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ เมื่อมีเหตุที่ต้องมีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยเจ็ดวันติดต่อกัน และให้สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วตามมาตรา ๙ ที่ประสงค์จะเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ เสนอชื่อพร้อมทั้งหนังสือยินยอมของบุคคลดังกล่าวภายในระยะเวลาที่เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนด ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) สมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๙ (๑) และสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ (๓) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๑) ได้สมาคมหรือสถาบันละสองคน

(๒) สมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๙ (๒) และสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ (๔) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๒) ได้สมาคมหรือสถาบันละสองคน

(๓) สถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ (๕) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกฎหมายตามมาตรา ๖ (๓) ได้สถาบันละสองคน

(๔) สถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๙ (๖) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ตามมาตรา ๖ (๓) ได้สถาบันละสองคน

(๕) องค์กรเอกชนตามมาตรา ๙ (๗) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๔) ได้องค์กรละสองคน

(๖) องค์กรเอกชนตามมาตรา ๙ (๘) มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๖ (๕) ได้องค์กรละสองคน

การที่สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่จดทะเบียนไว้ตามมาตรา ๙ สมาคม สถาบัน หรือองค์กรใด ไม่เสนอชื่อตามวรรคหนึ่งไม่ว่าด้วยเหตุใด ไม่เป็นเหตุให้การคัดเลือกที่ดำเนินการต่อไปต้องเสียไป

มาตรา ๑๑ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ แล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ว่าถูกต้องตามที่กำหนดในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๐ หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อผู้ใดมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๑๐ ให้แจ้งสมาคม สถาบัน หรือองค์กรซึ่งเสนอชื่อบุคคลนั้นดำเนินการเสนอชื่อใหม่ภายในเวลาที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว หากสมาคม สถาบัน หรือองค์กรดังกล่าวไม่เสนอชื่อให้ถือว่าสละสิทธิในการเสนอชื่อ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตรา ๑๐ แล้วแต่กรณีแล้ว หากผู้ได้รับการเสนอชื่อดาย หรือยกเลิกหนังสือยินยอมให้เสนอชื่อ หรือขาดคุณสมบัติไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการต่อไป โดยจะไม่ดำเนินการให้มีการเสนอชื่อใหม่ก็ได้

มาตรา ๑๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเสนอชื่อแล้ว หากมีผู้ได้รับการเสนอชื่อน้อยกว่าสองเท่าของจำนวนตามที่ระบุไว้ในแต่ละประเภทตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้เลขาธิการวุฒิสภาย้ายระยะเวลาการเสนอชื่อออกไปอีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๐

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ขยายตามวรรคหนึ่งแล้วยังมีผู้ได้รับการเสนอชื่อน้อยกว่าที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม และปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร่วมกันเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้ครบในแต่ละประเภทตามจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณีแล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้งหมดมาประชุมร่วมกัน เพื่อคัดเลือกกันเองตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๑) จากสมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๙ (๑) คัดเลือกกันเอง ให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) จำนวนสองคน โดยแยกเป็นด้านกิจการกระจายเสียงจำนวนหนึ่งคน และด้านกิจการโทรทัศน์จำนวนหนึ่งคน และผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๑) จากสถาบันตามมาตรา ๙ (๓) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๑) จำนวนสองคน โดยแยกเป็นด้านกิจการกระจายเสียงจำนวนหนึ่งคนและด้านกิจการโทรทัศน์จำนวนหนึ่งคน

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๒) จากสมาคมวิชาชีพตามมาตรา ๙ (๒) คัดเลือกกันเอง ให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๒) จำนวนสองคน และผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๒) จากสถาบันตามมาตรา ๙ (๔) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๒) จำนวนสองคน

(๓) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๓) และมาตรา ๑๐ (๔) ให้แยกกันคัดเลือกกันเอง ให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๓) จำนวนแปดคน โดยแยกเป็นด้านกฎหมายจำนวนสี่คน และด้านเศรษฐศาสตร์จำนวนสี่คน

(๔) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๕) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) จำนวนสี่คน โดยแยกเป็นด้านการกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จำนวนสองคน และด้านการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม จำนวนสองคน

(๕) ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา ๑๐ (๖) คัดเลือกกันเองให้เหลือผู้ที่สมควรเป็นกรรมการตามมาตรา ๖ (๕) จำนวนสองคน

การลงคะแนนคัดเลือกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด โดยให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก

เมื่อได้คัดเลือกบุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) และให้เป็นที่ยุติ ทั้งนี้ การดำเนินการคัดเลือกดังกล่าวต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้ประกาศให้สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้เสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ

มาตรา ๑๔ เมื่อมีเหตุที่ต้องมีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหา กรรมการคณะหนึ่งมีจำนวนสิบห้าคน ทำหน้าที่คัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (๒) ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๔) ปลัดกระทรวงกลาโหม
- (๕) ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- (๖) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- (๗) นายกสภาวิศวกร
- (๘) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
- (๙) นายกสมาคมวิชาการนิเทศศาสตร์และการสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
- (๑๐) นายกสมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
- (๑๑) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน
- (๑๒) ประธานกรรมการสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- (๑๓) ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
- (๑๔) ประธานสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติ
- (๑๕) ประธานสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค

ประธานและกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิสมัครเป็นกรรมการ และองค์กรตามวรรคหนึ่ง ไม่มีสิทธิขึ้นทะเบียนเพื่อเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการตามส่วนที่ ๒

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการสรรหา และคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการสรรหาที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ

ความเห็น

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑๐ ว่าด้วยศาล ส่วนที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญ โดยมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้อง (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ (๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด (๔) ไม่ประกอบอาชีพอิสระอื่นใด” และมาตรา ๒๕๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑๑ ว่าด้วยองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ ๒ องค์กรอื่น

ตามรัฐธรรมนูญ โดยมาตรา ๒๕๖ วรรคห้า บัญญัติว่า “ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๔ วรรคสาม มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๙ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๓” บทบัญญัติมาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ การกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การถอดถอน ค่าตอบแทน วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมาตรา ๒๕๖ วรรคห้าให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๒๐๔ วรรคสาม และมาตรา ๒๐๖ ที่เกี่ยวกับกระบวนการสรรหา และการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับกับการสรรหาและการเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๓ และให้นำ มาตรา ๒๐๙ (๒) ที่เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งด้วยเรื่องอายุของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยอนุโลมแล้ว ยังให้นำมาตรา ๒๐๗ ที่เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม เมื่อพิจารณาประกอบกันแล้ว จะเห็นได้ว่าการที่รัฐธรรมนูญกำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้เช่นนั้น มีเจตนารมณ์ที่จะป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือขัดแย้งกับอำนาจหน้าที่ที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเพื่อป้องกันมิให้เข้าไปมีส่วนได้เสียในตำแหน่งหน้าที่หรือกิจการอื่น ๆ อันจะทำให้เกิดความไม่เป็นอิสระและไม่เป็นกลาง

ส่วนพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ เพื่อให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม ที่เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ ตลอดจนการกำกับ คุ้มครองการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และการจัดให้มี กองทุนพัฒนาทรัพยากรสื่อสารและส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อสารมวลชนสาธารณะ และเพื่อการทำหน้าที่ดังกล่าว พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ วิทยุกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๖ บัญญัติให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า กสทช. จำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วยผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้และมีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ได้แก่

ด้านกิจการกระจายเสียง ด้านกิจการโทรทัศน์ ด้านกิจการโทรคมนาคม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหรือด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ และด้านการศึกษา วัฒนธรรม หรือการพัฒนาสังคม ทั้งนี้ กระบวนการการได้มาซึ่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีขั้นตอนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๘ กล่าวคือ ส่วนแรกมาจากรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยวิธีการคัดเลือกกันเองของสมาคม สถาบัน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๓ ส่วนที่สองมาจากรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยวิธีการสรรหาตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ โดยให้วุฒิสภามีมติเลือกบุคคลจากรายชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จากทั้งสองส่วนดังกล่าวต่อไปตามมาตรา ๑๖ ถึงมาตรา ๑๘ สำหรับการได้มาซึ่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ส่วนที่สองจากรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกโดยวิธีการสรรหาตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ นั้น มาตรา ๑๔ บัญญัติให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวนสิบห้าคนเป็นผู้ทำหน้าที่คัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็น กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

พิจารณาคำร้องทั้งสามคำร้องแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติถึงเหตุที่จะต้องมีการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยกำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหนึ่ง ในคณะกรรมการสรรหาจากทั้งหมดสิบห้าคน เพื่อทำหน้าที่เฉพาะในการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ในส่วนรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกโดยวิธีการสรรหา เมื่อการดำเนินการสรรหาเสร็จสิ้นในครั้งใด ภารกิจของคณะกรรมการสรรหาในครั้งนั้นก็สิ้นสุดลง อันมีผลให้การทำหน้าที่ของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการสรรหาย่อมสิ้นสุดลงไปพร้อมกัน และคณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เฉพาะคัดเลือกบุคคลผู้มีความเหมาะสมเป็น กสทช. ในเบื้องต้นเพื่อเสนอต่อวุฒิสภา พิจารณาลงมติคัดเลือกพร้อมกับรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกโดยวิธีการคัดเลือกกันเองของสมาคม สถาบัน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่ขึ้นทะเบียนไว้อีกส่วนหนึ่งเท่านั้น คณะกรรมการสรรหาไม่ได้มีอำนาจหน้าที่

ในการสรรหาเพื่อคัดเลือกกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยตรงแต่อย่างใด อีกทั้งมาตรา ๑๔ วรรคสอง ก็ได้บัญญัติห้ามมิให้กรรมการสรรหาสมัครเป็น กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และไม่ปรากฏว่า พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติอื่นใดที่กำหนดให้กรรมการสรรหาทำหน้าที่ ในทางบริหารงานใด ๆ หรือเข้าไปก้าวล่วงแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้ การกำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ นั้น เมื่อดำเนินการสรรหาเสร็จสิ้น ภารกิจของคณะกรรมการสรรหาในครั้งนั้นก็สิ้นสุดลงอันมีผลให้ การทำหน้าที่ของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติย่อมสิ้นสุดลงด้วย ดังนั้น การที่ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) จึงไม่เข้าลักษณะ การกระทำอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และมีได้เป็นการเข้าไปมีส่วนได้เสียในตำแหน่งหน้าที่ หรือกิจการอื่น ๆ อันจะทำให้มีผลต่อความเป็นอิสระและความเป็นกลางของการทำหน้าที่ของประธาน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่อย่างใด การเป็นกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงไม่อยู่ในความหมายของคำว่า กรรมการ ของหน่วยงานของรัฐอันจะเป็นลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ประกอบ มาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒)

นายจรรยา อินทจาร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ